

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 6.10.2011
COM(2011) 614 konč.

2011/0275 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj in cilju naložbe za rast in delovna mesta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006

{SEC(2011) 1138 konč.}

{SEC(2011) 1139 konč.}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Komisija je 29. junija 2011 sprejela predlog naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020: Proračun za strategijo Evropa 2020¹. V predlogu se je odločila, da bo kohezijska politika še naprej ključni element naslednjega finančnega svežnja, in poudarila njegovo osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020².

Komisija je zato predlagala več pomembnih sprememb v zvezi z načinom oblikovanja in izvajanja kohezijske politike. Glavne značilnosti predloga so med drugim osredotočanje sredstev v manjše število prednostnih nalog, bolje povezanih s strategijo Evropa 2020, usmerjenost v rezultate, spremljanje napredka pri doseganju zastavljenih ciljev, razširitev uporabe pogojev in poenostavitev izvajanja.

Ta uredba vsebuje določbe, ki urejajo Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in razveljavljajo Uredbo (ES) št. 1083/2006. Temelji na delu, opravljenem po objavi četrtega poročila o koheziji maja 2007, v katerem so predstavljeni glavni izzivi za regije v naslednjih desetletjih in ki je sprožilo razpravo o prihodnji kohezijski politiki. Komisija je 9. novembra 2010 sprejela peto poročilo o koheziji, ki vsebuje analizo socialnih in ekonomskih trendov ter kratek pregled usmeritev za kohezijsko politiko v prihodnosti.

Kohezijska politika je glavni instrument naložb za podporo ključnim prednostnim nalogam Unije, kot so zapisane v strategiji Evropa 2020, saj se usmerja v države in regije z največjimi potrebami. Eden največjih dosežkov EU je njena zmožnost izboljšanja življenjskega standarda vseh njenih državljanov. To uresničuje s pomočjo za razvoj in rast revnejšim državam članicam in regijam ter s svojo vlogo pri povezovanju enotnega trga, ki s svojo velikostjo omogoča trge in ekonomijo obsega za vse dele EU, bogate in revne, velike in majhne. Ocena preteklih izdatkov na področju kohezijske politike, ki jo je izvedla Komisija, je pokazala veliko primerov dodane vrednosti ter naložb za rast in ustvarjanje novih delovnih mest, ki brez podpore iz proračuna EU ne bi bili mogoči. Vendar rezultati kažejo tudi na posledice razpršenosti in odsotnosti prednostnega razvrščanja nalog. Ker trenutno primanjkuje javnih sredstev in so naložbe za spodbujanje rasti potrebne bolj kot kdaj prej, se je Komisija odločila predlagati pomembne spremembe kohezijske politike.

Namen ESRR je, da krepí ekonomsko in socialno kohezijo v Evropski uniji s popraviljem neskladij med njenimi regijami. ESRR podpira regionalni in lokalni razvoj, s tem ko sofinancira naložbe v raziskave, razvoj in inovacije, podnebne spremembe in okolje, podporo poslovanju MSP, storitve skupnega gospodarskega pomena, telekomunikacijsko, energetska in prometno infrastrukturo, zdravje, izobraževanje in socialno infrastrukturo ter trajnostni razvoj mest.

¹ COM(2011) 500 konč.

² Sporočilo Komisije: Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 konč., 3.3.2010.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

2.1. Posvetovanje in strokovna mnenja

Pri pripravi predlogov so se upoštevali rezultati javnega posvetovanja o petem poročilu o napredku na področju ekonomske in socialne kohezije, Pregled proračuna EU³, predlogi za večletni finančni okvir⁴, peto poročilo o koheziji⁵ in posvetovanja po sprejetju poročila.

Javno posvetovanje o sklepih petega poročila o koheziji je potekalo od 12. novembra 2010 do 31. januarja 2011. Skupaj je prispelo 444 prispevkov. Med drugim so se odzvali države članice, regionalni in lokalni organi, socialni partnerji, evropske interesne organizacije, nevladne organizacije, državljani in druge zainteresirane strani. V javnem posvetovanju je bilo zastavljenih več vprašanj o prihodnosti kohezijske politike. Povzetek rezultatov je bil objavljen 13. maja 2011⁶.

Kot vhodni podatki so se upoštevali rezultati naknadnih ocen programov v obdobju 2000–2006 ter več študij in strokovnih mnenj. Strokovno mnenje je prispevala tudi skupina na visoki ravni za razpravo o prihodnji kohezijski politiki, sestavljena iz strokovnjakov iz nacionalnih uprav, ki se je med letoma 2009 in 2011 sestala desetkrat.

Rezultati javnega posvetovanja o petem poročilu o koheziji kažejo na splošno soglasje o osredotočanju sredstev. Kljub temu obstaja zaskrbljenost, da se odločitve o koncentriranju ne sprejmejo na ustrezni ravni. V številnih prispevkih je bila zlasti poudarjena potreba po prožnosti in obveznem upoštevanju teritorialnih posebnosti. Poleg tega je v več prispevkih izražena zaskrbljenost, da bo pretirano omejevanje prednostnih nalog na ravni EU onemogočilo prožnost, ki je potrebna za določitev ustreznih regionalnih razvojnih strategij.

2.2. Ocena učinka

Možnosti so bile ocenjene zlasti glede na prispevek ESRR k dvema javnima dobrinama:

- prispevek k zaposlovanju, raziskavam, razvoju in inovacijam s podporo podjetjem;
- naložbe v osnovne infrastrukture (npr. prometno, energetske, okoljske, socialne in zdravstvene infrastrukture).

Druga področja, na katerih ESRR pomembno prispeva k zagotavljanju javnih dobrin EU, niso bila obravnavana, ker naknadne ocene in akademske raziskave niso pokazale posebnih težav na teh področjih glede uporabe ESRR.

Glede podpore podjetjem se lahko trdi, da je taka podpora, zlasti v obliki neposrednih sredstev, najbolj potrebna za mala podjetja, inovativne dejavnosti in območja industrijskega zatona, ki doživljajo strukturne spremembe. Manj tehtni so argumenti za naložbe v večja podjetja, manj inovativna področja in regije, ki so za investitorje zanimive brez podpore. Financiranje infrastruktur je najbolj utemeljeno v manj razvitih regijah, kjer javni organi nimajo zadostnih sredstev za naložbe in kjer ni možno povrniti stroškov naložb, ker imajo

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in nacionalnim parlamentom: Pregled proračuna EU, COM(2010) 700 konč., 19.10.2010.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Proračun za strategijo Evropa 2020, COM(2011) 500 konč., 29.6.2011.

⁵ Peto poročilo o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, november 2010.

⁶ Delovni dokument služb Komisije: Rezultati javnega posvetovanja o sklepih petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, SEC(2011) 590 konč., 13.5.2011.

prebivalci nizke prihodke. Precej manj utemeljene so naložbe v osnovne infrastrukture v bolj razvitih regijah.

Preučene možnosti so zajemale nespremenjeno stanje, spremembe za bolj ciljno financiranje in možnost, ki bi bila v primerjavi s sedanjimi možnostmi financiranja precej bolj omejevalna glede področja uporabe. Izbrana je bila možnost večje ciljnosti financiranja, ki povečuje njegovo učinkovitost, uspešnost in dodano vrednost EU, hkrati pa regijam pušča zadostno prožnost glede naložb in karseda zmanjša tveganje, da bi dejavnosti, ki potrebujejo financiranje, izpadle iz področja uporabe posredovanja.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Evropska regionalna politika ima pomembno vlogo pri zbiranju lokalnih sredstev in usmerjanju v razvoj endogenega potenciala.

Člen 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) poziva Evropsko unijo k izvajanju dejavnosti za krepitev njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, da bi pospešila svoj vsesplošni razvoj z zmanjševanjem neskladij med stopnjami razvitosti regij in spodbujanjem razvoja v regijah z najbolj omejenimi možnostmi.

Cilj ekonomska, socialna in teritorialna kohezija se spodbuja s tremi skladi EU. V skladu s členom 176 PDEU je cilj ESRR spodbujanje razvoja in strukturnega prilagajanja razvojno zaostalih regij in nazadujočih industrijskih regij.

V členu 174 PDEU je določeno, da se posebna pozornost namenja podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, ter otoškim, čezmejnimi in gorskimi regijam.

Člen 349 PDEU določa sprejetje posebnih ukrepov za upoštevanje strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer v najbolj oddaljenih regijah, katerih posebne značilnosti močno otežujejo njihov razvoj. Posebni ukrepi vključujejo pogoje za dostop do sredstev iz strukturnih skladov.

Izbira časa za pregled financiranja EU za spodbujanje kohezije je povezana s predlogom za novi večletni finančni okvir, kot to navaja delovni program Komisije.

Kot je poudarjeno v Pregledu proračuna EU, „bi bilo treba proračun EU uporabljati za financiranje javnih dobrin EU, ukrepov, ki jih države članice in regije ne morejo financirati same, ali kadar se na ta način lahko dosežejo boljši rezultati“⁷. Zakonodajni predlog bo spoštoval načelo subsidiarnosti, saj so naloge ESRR določene v Pogodbi, politika pa se izvaja po načelu deljenega upravljanja ter ob spoštovanju institucionalnih pristojnosti držav članic in regij.

Zakonodajni instrument in vrsta ukrepa (tj. financiranje) sta opredeljena v PDEU, ki je pravna podlaga za strukturna sklada in navaja, da se naloge, prednostni cilji in organizacija strukturnih skladov določijo v uredbah.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

V predlogu Komisije za večletni finančni okvir je predvidenih 376 milijard EUR za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo za obdobje 2014–2020.

⁷ COM(2010) 700 konč., 19.10.2010.

Predlagani proračun za obdobje 2014–2020	v milijardah EUR
regije iz cilja „konvergenca“	162,6
regije v prehodu	39
regije iz cilja „konkurenčnost“	53,1
teritorialno sodelovanje	11,7
Kohezijski sklad	68,7
dodatna sredstva za najbolj oddaljene in redko poseljene regije	0,926
Instrument za povezovanje Evrope za promet, energijo ter informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)	40 (z dodatnimi 10 milijardami EUR namenskih sredstev v Kohezijskem skladu)

**Vsi zneski so izraženi v stalnih cenah iz leta 2011.*

Komisija je v predlogu določila minimalne deleže za Evropski socialni sklad (ESS) za vsako kategorijo regij, da bi se povečal prispevek skladov pri doseganju glavnih ciljev strategije Evropa 2020. Z uporabo teh deležev znaša najmanjši skupni delež za ESS 25 % proračunskih sredstev, dodeljenih za kohezijsko politiko, kar je 84 milijard EUR. To pomeni, da za ESRR ostaja na voljo največ 183,3 milijarde EUR za obdobje 2014–2020.

5. POVZETEK VSEBINE PREDLAGANE UREDBE

Predlagana uredba določa področje uporabe ESRR in seznam dejavnosti, ki ne bodo upravičene do podpore. Za vsak tematski cilj opredeljuje prednostne naložbe.

Regije v prehodu in bolj razvite regije bodo morale največji del dodeljenih sredstev (razen iz ESS) usmeriti v energetska učinkovitost, obnovljive vire energije, konkurenčnost MSP in inovacije. Manj razvite regije bodo lahko dodeljena sredstva namenile za več ciljev, ki odražajo širše razvojne potrebe. Predlagani mehanizem določa:

- da se najmanj 80 % virov nameni za energetska učinkovitost, obnovljive vire energije, raziskave in inovacije ter podporo MSP v bolj razvitih regijah in regijah v prehodu, od tega 20 % za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije. Glede na sedanje potrebe po prestrukturiranju v regijah, za katere se postopno opušča konvergenčna pomoč, se minimalni odstotek zmanjša na 60 %;
- da se najmanj 50 % virov usmeri v energetska učinkovitost, obnovljive vire energije, raziskave in inovacije ter podporo MSP v manj razvitih regijah, od tega 6 % za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije.

Predlagana uredba določa večji poudarek na trajnostnem razvoju mest. Ta naj bi se dosegel z rezervacijo najmanj 5 % virov ESRR za trajnostni razvoj mest, vzpostavitev platforme za razvoj mest, ki bi spodbujala krepitev zmogljivosti in izmenjavo izkušenj, ter oblikovanjem seznama mest, v katerih se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj mest.

Cilj predlagane uredbe je prispevati k večji usmerjenosti v rezultate financiranja z določitvijo skupnih kazalnikov za fizične realizacije, kot tudi rezultate glede na končni cilj financiranja.

Predlagana uredba določa, da je treba v operativnih programih posebno pozornost nameniti posebnim težavam regij, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer.

In nenazadnje, predlagana uredba vsebuje posebne določbe za uporabo posebnih dodatnih dodeljenih sredstev za najbolj oddaljene regije.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj in cilju naložbe za rast in delovna mesta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 178 in 349 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 176 Pogodbe določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Unije. ESRR zato prispeva k zmanjšanju neskladja med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalosti regij z najbolj omejenimi možnostmi, vključno s podeželskimi in mestnimi območji, nazadujočimi industrijskimi regijami ter območji, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so otoki, gorska območja, redko poseljena območja in mejne regije.
- (2) Določbe, ki so skupne ESRR, Evropskemu socialnemu skladu (ESS) (v nadaljnjem besedilu: strukturalni sklad) in Kohezijskemu skladu, so vsebovane v Uredbi (EU) št. [...] /2012 [...] o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006¹⁰ [uredba o skupnih določbah – Uredba o SD].
- (3) Določiti je treba posebne določbe o vrsti dejavnosti, ki se lahko podprejo iz ESRR na podlagi tematskih ciljev iz Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Določiti in

⁸ UL C, , str. .

⁹ UL C, , str. .

¹⁰ UL L, , str. .

razjasniti je treba tudi izdatke zunaj področja uporabe ESRR, vključno glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v obratih, ki spadajo v področje uporabe Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES¹¹.

- (4) Zaradi posebnih potreb ESRR in v skladu s strategijo Evropa 2020¹², po kateri mora kohezijska politika podpirati pametno, trajnostno in vključujočo rast, je treba v vsakem tematskem cilju iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] določiti ukrepe, značilne za ESRR, kot „prednostne naložbe“.
- (5) ESRR mora prispevati k strategiji Evropa 2020 in s tem zagotoviti večjo osredotočenost podpore ESRR na prednostne naloge Unije. Glede na kategorijo regij, ki prejmejo podporo, se podpora iz ESRR osredotoči na raziskave in inovacije, mala in srednja podjetja ter blažitev podnebnih sprememb. Pri stopnji osredotočenosti podpore je treba upoštevati stopnjo razvitosti regije ter posebne potrebe regij, katerih BDP na prebivalca v obdobju 2007–2013 ni dosegel 75 % povprečnega BDP EU-25 v referenčnem obdobju.
- (6) Preden države članice sestavijo svoje operativne programe, je treba določiti kazalnike za oceno napredka pri izvajanju programov. Navedene kazalnike je treba dopolniti s kazalniki za posamezni program.
- (7) Pri trajnostnem razvoju mest se zdi nujno podpreti celostne ukrepe za spopadanje z gospodarskimi, okoljskimi, podnebnimi in socialnimi izzivi, s katerimi se srečujejo mestna območja, ter določiti postopek za oblikovanje seznama mest, ki jih bodo taki ukrepi zajemali, ter finančnih sredstev, rezerviranih za take ukrepe.
- (8) Na podlagi izkušenj in prednosti vključevanja ukrepov na področju trajnostnega razvoja mest v operativne programe, ki so v obdobju 2007–2013 prejeli podporo iz ESRR, je treba na ravni Unije narediti korak naprej in ustanoviti platformo za razvoj mest.
- (9) Za opredelitev in preskušanje novih rešitev za vprašanja trajnostnega razvoja mest, ki so pomembna na ravni Unije, mora ESRR podpirati inovativne ukrepe na področju trajnostnega razvoja mest.
- (10) ESRR mora obravnavati težave pri dostopu do velikih trgov in oddaljenosti od njih, s katerimi se srečujejo območja z zelo majhno gostoto prebivalstva iz Protokola št. 6 o posebnih določbah o cilju 6 v okviru strukturnih skladov na Finskem in Švedskem k Aktu o pristopu iz leta 1994. ESRR mora poleg tega obravnavati posebne težave, s katerimi se srečujejo nekateri otoki, gorska območja, mejne regije in redko poseljena območja, katerih geografska lega zavira njihov razvoj, da se podpre njihov trajnostni razvoj.
- (11) Posebno pozornost je treba nameniti najbolj oddaljenim regijam, in sicer izjemoma z razširitvijo področja uporabe ESRR na financiranje pomoči za tekoče poslovanje,

¹¹ UL L 275, 25.10.2003, str. 32.

¹² Sporočilo Komisije: Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020 konč., 3.3.2010.

povezane s povračilom dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi posebnih ekonomskih in socialnih razmer v regijah, katerih razvoj stalno in prepletено močno ovirajo dejavniki, navedeni v členu 349 Pogodbe, kot so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih izdelkov. Da se podpre razvoj sedanjih in novih gospodarskih dejavnosti, je treba najmanj 50 % posebnih dodatno dodeljenih sredstev nameniti za ukrepe, ki prispevajo k diverzifikaciji in modernizaciji gospodarstev najbolj oddaljenih regij.

- (12) Za določitev postopkov izbire in izvajanja inovativnih ukrepov je treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe v zvezi z vsebino in področjem uporabe iz člena 9. Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravo opravi ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki. Komisija mora med pripravo in sestavljanjem delegiranih aktov zagotoviti, da se zadevni dokumenti sočasno, pravočasno in ustrezno predložijo Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (13) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, je treba Komisiji podeliti izvedbena pooblastila glede seznama mest, ki bodo sodelovala v platformi za razvoj mest. Ta pooblastila je treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije¹³.
- (14) Ta uredba nadomešča Uredbo (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999¹⁴. Zaradi jasnosti je treba Uredbo (ES) št. 1080/2006 razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Skupne določbe

Člen 1

Predmet

Ta uredba določa naloge Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), področje uporabe podpore iz sklada za cilja naložbe za rast in delovna mesta in evropsko teritorialno sodelovanje ter posebne določbe o podpori ESRR za cilj naložbe za rast in delovna mesta.

¹³ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

¹⁴ UL L 210, 31.07.2006, str. 1.

Člen 2

Naloge ESRR

ESRR prispeva k financiranju podpore, namenjene za krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, tako da odpravlja glavna regionalna neravnovesja s podporo razvoju in strukturnemu prilagajanju regionalnih gospodarstev, vključno s preobrazbo nazadujočih industrijskih regij in zaostalih regij.

Člen 3

Področje uporabe podpore iz ESRR

1. ESRR podpira:

- (a) donosne naložbe, ki prispevajo k ustvarjanju in ohranjanju trajnih delovnih mest, z neposredno pomočjo naložbam v mala in srednja podjetja (MSP);
- (b) naložbe v infrastrukturo, ki zagotavlja osnovne storitve državljanom na področju energije, okolja, prometa ter informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT);
- (c) naložbe v socialno, zdravstveno in izobraževalno infrastrukturo;
- (d) razvoj endogenega potenciala s podpiranjem regionalnega in lokalnega razvoja, raziskav in inovacij. Ti ukrepi vključujejo:
 - (i) fiksne naložbe v opremo in malo infrastrukturo;
 - (ii) podporo in storitve za podjetja, zlasti MSP;
 - (iii) podporo javnim raziskovalnim in inovacijskim organom, naložbam v tehnologijo in uporabnim raziskavam v podjetjih;
 - (iv) mreženje, sodelovanje in izmenjavo izkušenj med regijami, mesti ter relevantnimi socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi akterji;
- (e) tehnično pomoč.

V bolj razvitih regijah ESRR ne podpira naložb v infrastrukturo, ki zagotavlja osnovne storitve državljanom na področju okolja, prometa in IKT.

2. ESRR ne podpira:

- (a) razgradnje jedrskih elektrarn;
- (b) zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v obratih, ki spadajo v področje uporabe Direktive 2003/87/ES;
- (c) proizvodnje, predelave ter trženja tobaka in tobačnih izdelkov;
- (d) podjetij v težavah, kot je določeno v pravilih Unije o državnih pomočeh.

Člen 4

Tematska osredotočenost

Tematski cilji iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] in ustrezne prednostne naložbe iz člena 5 te uredbe, h katerim lahko prispeva ESRR, so osredotočeni, kot sledi:

- (a) v bolj razvitih regijah in regijah v prehodu:
 - (i) se najmanj 80 % vseh virov ESRR na nacionalni ravni nameni za tematske cilje iz točk 1, 3 in 4 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];
 - (ii) se najmanj 20 % vseh virov ESRR na nacionalni ravni nameni za tematski cilj iz točke 4 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];
- (b) v manj razvitih regijah:
 - (i) se najmanj 50 % vseh virov ESRR na nacionalni ravni nameni za tematske cilje iz točk 1, 3 in 4 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];
 - (ii) se najmanj 6 % vseh virov ESRR na nacionalni ravni nameni za tematski cilj iz točke 4 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Z odstopanjem od točke (a)(i) se v regijah, katerih BDP na prebivalca v obdobju 2007–2013 ni dosegel 75 % povprečnega BDP EU-25 v referenčnem obdobju, vendar so v obdobju 2014–2020 upravičene na podlagi kategorije regije v prehodu ali bolj razvite regije, kot so opredeljene v členu 82(2)(b) in (c) Uredbe (EU) št. [] /2012 [Uredba o SD], najmanj 60 % vseh virov ESRR na nacionalni ravni nameni za vsakega od tematskih ciljev iz točk 1, 3 in 4 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Člen 5

Prednostne naložbe

ESRR podpira naslednje prednostne naložbe znotraj tematskih ciljev iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]:

- (1) krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij:
 - (a) izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti v raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu;
 - (b) spodbujanje naložb podjetij v raziskave in inovacije, razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologije, socialnih inovacij in aplikacij javnih storitev, povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij v MSP prek pametne specializacije;
 - (c) podpiranje tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotskih linij, ukrepov za zgodnje validiranje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in začetne

proizvodnje na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanje tehnologij za splošno uporabo;

- (2) izboljšanje dostopa do IKT ter njihove uporabe in kakovosti:
 - (a) širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij;
 - (b) razvoj izdelkov in storitev IKT ter e-trgovine in spodbujanje povpraševanja po IKT;
 - (c) krepitev aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključevanje in e-zdravje;
- (3) izboljšanje konkurenčnosti MSP:
 - (a) spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij;
 - (b) razvoj novih poslovnih modelov za MSP, zlasti za internacionalizacijo;
- (4) podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih:
 - (a) spodbujanje proizvodnje in distribucije obnovljivih virov energije;
 - (b) spodbujanje energetske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov energije v MSP;
 - (c) podpora energetske učinkovitosti in uporabi obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi in stanovanjskem sektorju;
 - (d) razvoj pametnih distribucijskih sistemov z nizkimi napetostmi;
 - (e) spodbujanje nizkoogljičnih strategij za mestna območja;
- (5) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj:
 - (a) podpora namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam;
 - (b) spodbujanje naložb za obravnavo posebnih tveganj, zagotovitev pripravljenosti na nesreče in razvoj sistemov obvladovanja nesreč;
- (6) varstvo okolja in spodbujanje učinkovite rabe virov:
 - (a) obravnava znatnih potreb po naložbah v sektor odpadkov za izpolnitev zahtev okoljske zakonodaje;
 - (b) obravnava znatnih potreb po naložbah v vodni sektor za izpolnitev zahtev okoljske zakonodaje;
 - (c) varstvo, promocija in razvoj kulturne dediščine;

- (d) varstvo biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000¹⁵ in zelenimi infrastrukturami;
 - (e) ukrepi za izboljšanje mestnega okolja, vključno s sanacijo opuščenih industrijskih zemljišč in zmanjšanja onesnaženosti zraka;
- (7) spodbujanje trajnostnega prevoza in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah:
- (a) podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v vseevropsko prometno omrežje (TEN-T);
 - (b) izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlov z infrastrukturo TEN-T;
 - (c) razvoj okolju prijaznih in nizkoogljicnih prevoznih sistemov ter spodbujanje trajnostne mobilnosti v mestih;
 - (d) razvoj celostnega, visokokakovostnega in interoperabilnega železniškega sistema;
- (8) spodbujanje zaposlovanja in podpora mobilnosti delavcev:
- (a) razvoj podjetniških inkubatorjev in investicijska pomoč za samozaposlitev in ustanovitev podjetja;
 - (b) pobude za lokalni razvoj in pomoč strukturam, ki opravljajo storitve na lokalni ravni, za ustvarjanje novih delovnih mest, kadar takih ukrepov ne ureja Uredba (EU) št. [...] /2012 [ESS];
 - (c) naložbe v infrastrukturo za javne zavode za zaposlovanje;
- (9) spodbujanje socialne vključenosti in boj proti revščini:
- (a) vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanje neenakosti glede zdravstvenega stanja in prehod z institucionalnih storitev na storitve v okviru lokalnih skupnosti;
 - (b) podpora fizični in gospodarski oživitvi ogroženih mestnih in podeželskih skupnosti;
 - (c) pomoč socialnim podjetjem;
- (10) vlaganje v izobraževanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje;

¹⁵ Usklajeno evropsko ekološko omrežje posebnih ohranitvenih območij v skladu s členom 3(1) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, UL L 206, 22.7.1992, str. 7.

- (11) izboljšanje institucionalne zmogljivosti in učinkovita javna uprava s krepitvijo institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in služb, povezanih z izvajanjem ESRR, in v podporo ukrepom za institucionalno zmogljivost in učinkovitost javne uprave, ki jih podpira ESS.

Poglavje II

Kazalniki za podporo iz ESRR za cilj naložbe za rast in delovna mesta

Člen 6

Kazalniki za cilj naložbe za rast in delovna mesta

Po potrebi in v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] se uporabijo skupni kazalniki, ki so določeni v Prilogi k tej uredbi. Za skupne kazalnike se izhodišče določi pri nič in skupni cilji se določijo za leto 2022.

Za kazalnike realizacij za posamezne programe se izhodišče določi pri nič in skupni cilji se določijo za leto 2022.

Za kazalnike rezultata za posamezne programe se za izhodišče uporabijo najnovejši razpoložljivi podatki in cilji se določijo za leto 2022, vendar se lahko izrazijo količinsko ali kakovostno.

Poglavje III

Posebne določbe o obravnavi teritorialnih posebnosti

Člen 7

Trajnostni razvoj mest

1. ESRR v okviru operativnih programov podpira trajnostni razvoj mest s strategijami, ki določajo celostne ukrepe za spopadanje z gospodarskimi, okoljskimi, podnebnimi in socialnimi izzivi, s katerimi se srečujejo mestna območja.
2. Vsaka država članica v svoji pogodbi o partnerstvu določi seznam mest, v katerih se bodo izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj mest, in predvidena letna sredstva za te ukrepe na nacionalni ravni.

Najmanj 5 % virov ESRR, dodeljenih na nacionalni ravni, se nameni za celostne ukrepe za trajnostni razvoj mest, prenesene na mesta v upravljanje s celostnimi ozemeljskimi naložbami iz člena 99 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

Člen 8

Platforma za razvoj mest

1. Komisija v skladu s členom 51 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] vzpostavi platformo za razvoj mest za spodbujanje krepitve zmogljivosti in mreženja mest ter izmenjavo izkušenj o urbanistični politiki na ravni Unije na področjih, povezanih s prednostnimi naložbami ESRR in trajnostnim razvojem mest.
2. Komisija na podlagi seznamov iz pogodb o partnerstvu z izvedbenimi akti sprejme seznam mest, ki bodo sodelovala v platformi. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po postopku svetovanja iz člena 14(2).

Seznam vsebuje največ 300 mest in po največ 20 mest iz vsake države članice. Mesta se izberejo po naslednjih merilih:

- (a) prebivalstvo, pri čemer se upoštevajo posebnosti nacionalnih urbanih sistemov;
 - (b) obstoj strategije za celostne ukrepe za spopadanje z gospodarskimi, okoljskimi, podnebnimi in socialnimi izzivi, s katerimi se srečujejo mestna območja.
3. Platforma podpira tudi povezovanje mest, ki izvajajo inovativne ukrepe na pobudo Komisije.

Člen 9

Inovativni ukrepi na področju trajnostnega razvoja mest

1. ESRR lahko na pobudo Komisije podpre inovativne ukrepe na področju trajnostnega razvoja mest z upoštevanjem zgornje meje 0,2 % skupnih letnih sredstev za ESRR. Ti ukrepi vključujejo študije in pilotne projekte za opredelitev ali preskušanje novih rešitev za vprašanja trajnostnega razvoja mest, ki so pomembna na ravni Unije.
2. Z odstopanjem od člena 4 te uredbe lahko inovativni ukrepi podpirajo vse dejavnosti, potrebne za doseganje tematskih ciljev iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] in ustreznih prednostnih naložb.
3. Komisija v skladu s členom 13 sprejme delegirane akte o postopkih izbire in izvajanju inovativnih ukrepov.

Člen 10

Območja z neugodnimi naravnimi ali demografskimi razmerami

V operativnih programih, ki jih sofinancira ESRR in zajemajo območja, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, iz člena 111(4) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD], se posebna pozornost nameni obravnavi posebnih težav, s katerimi se srečujejo navedena območja.

Člen 11

Najbolj oddaljene regije

1. Posebna dodatno dodeljena sredstva za najbolj oddaljene regije se uporabijo za povračilo dodatnih stroškov, povezanih z razmerami iz člena 349 Pogodbe, ki jih imajo najbolj oddaljene regije s podpiranjem:
 - (a) tematskih ciljev iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];
 - (b) storitev prevoza blaga in začetne pomoči za transportne storitve;
 - (c) dejavnosti, povezanih z omejitvami pri skladiščenju, čezmernim obsegom in vzdrževanjem proizvodnih orodij ter pomanjkanjem človeškega kapitala na lokalnem trgu.

Najmanj 50 % posebnih dodatnih sredstev se nameni za ukrepe, ki prispevajo k diverzifikaciji in modernizaciji gospodarstev najbolj oddaljenih regij, pri čemer se posebna pozornost nameni tematskim ciljem iz točk 1, 2 in 3 člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD].

2. Posebna dodatna sredstva se lahko uporabijo tudi za pomoč pri financiranju pomoči za tekoče poslovanje ter izdatkov za izpolnjevanje obveznosti javne službe in pogodb o izvajanju javne službe v najbolj oddaljenih regijah.
3. Pri pomoči za tekoče poslovanje in izdatkih za izpolnjevanje obveznosti javne službe in pogodb o izvajanju javne službe je znesek, za katerega velja stopnja sofinanciranja, sorazmeren z dodatnimi stroški iz odstavka 1, ki jih je imel upravičenec, pri izdatkih za naložbe pa lahko pokriva vse upravičene stroške.
4. Financiranje iz tega člena se ne uporabi za podporo:
 - (a) dejavnostim, ki vključujejo izdelke, uvrščene v Prilogo I k Pogodbi;
 - (b) pomoči za prevoz oseb, dovoljene v skladu s členom 107(2)(a) Pogodbe;
 - (c) davčni oprostitev in oprostitev socialnih prispevkov.

Poglavje IV

Končne določbe

Člen 12

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spreminjanje – vključno s celotno ali delno razveljavitvijo – pomoči, ki jo je Komisija odobrila na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006 ali katerega koli drugega predpisa, ki ureja to pomoč na dan 31. decembra 2013 in se posledično od takrat naprej uporablja za to pomoč ali zadevne projekte do njihovega zaključka.
2. Zahtevki za pomoč, vloženi na podlagi Uredbe (ES) št. 1080/2006, so še naprej veljavni.

Člen 13

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov se Komisiji podeli pod pogoji iz tega člena.
2. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz člena 9(3) se Komisiji podeli za nedoločen čas od 1. januarja 2014.
3. Pooblastilo iz člena 9(3) lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekličeta. S sklepom o preklicu pooblastila pooblastilo iz navedenega sklepa preneha. Sklep začne veljati dan po objavi sklepa v *Uradnem listu Evropske unije* ali na dan, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem hkrati uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 9(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet v dveh mesecih od dneva uradnega obvestila o njem ne nasprotujeta ali če Evropski parlament in Svet pred iztekom tega roka obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se ta rok podaljša za dva meseca.

Člen 14

Postopek odbora

1. Komisiji pomaga Odbor za usklajevanje skladov. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 15

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 1080/2006 se razveljavi.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se razume kot sklicevanje na to uredbo.

Člen 16

Pregled

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2022 v skladu s členom 177 Pogodbe.

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

Skupni kazalniki za podporo iz ESRR na podlagi cilja naložbe za rast in delovna mesta (člen 6)

	ENOTA	IME
Donosne naložbe		
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva
	podjetja	število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo
	podjetja	število podprtih novih podjetij
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo MSP (nepovratna sredstva)
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo MSP (povratna sredstva)
	ekvivalent polnega delovnega časa	število ustvarjenih delovnih mest v MSP, ki prejmejo pomoč
Turizem	obiskovalci	število obiskovalcev podprtih znamenitosti
Infrastruktura IKT	osebe	število prebivalcev, ki imajo širokopasovni dostop do interneta s hitrostjo najmanj 30 Mbps
Promet		
Železniški	km	skupna dolžina novih železniških prog
		od tega: TEN-T
	km	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog
		od tega: TEN-T
Cestni	km	skupna dolžina novih cestnih odsekov
		od tega: TEN-T
	km	skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest
		od tega: TEN-T

Mestni	prepeljani potniki	povečanje števila voženj potnikov, prepeljanih s podprtim mestnim prometom
Celinske plovne poti	t-km	povečanje obsega tovora, prepeljanega po izboljšanih celinskih plovnih poteh
Okolje		
Trdni odpadki	t	dodatne zmogljivosti za recikliranje odpadkov
Oskrba z vodo	osebe	dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo
	m ³	ocenjeno zmanjšanje uhajanja vode v vodovodnem omrežju
Čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode
Preprečevanje in obvladovanje tveganja	osebe	prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami
	osebe	prebivalci, deležni ukrepov za zaščito pred gozdnimi požari in drugih zaščitnih ukrepov
Sanacija zemljišč	ha	skupna površina saniranih zemljišč
Pozidava tal	ha	sprememba pozidanosti tal zaradi razvoja
Narava in biotska raznovrstnost	ha	površina habitatov v boljšem stanju ohranjenosti
Raziskave in inovacije		
	osebe	število osebja/raziskovalcev na področju raziskav in razvoja, ki delajo v na novo zgrajenih ali opremljenih infrastrukturah za raziskave
	podjetja	število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi ustanovami, ki prejmejo pomoč
	ekvivalent polnega delovnega časa	število novih delovnih mest za osebje/raziskovalce na področju raziskav in razvoja v subjektih, ki prejmejo pomoč
	EUR	zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo za projekte inovacij ali raziskav in razvoja

	podjetja	število podjetij, ki so uvedla nove ali znatno izboljšane izdelke, ki so novi na trgu, kot posledica podprtih projektov inovacij ali raziskav in razvoja
	podjetja	število podjetij, ki so uvedla nove ali znatno izboljšane izdelke, ki so novi v podjetju, kot posledica podprtih projektov inovacij ali raziskav in razvoja
Energija in podnebne spremembe		
Obnovljivi viri energije	MW	dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije
Energetska učinkovitost	gospodinjstva	število gospodinjstev z boljšim razredom energijske porabe
	kWh/leto	zmanjšanje porabe primarne energije v objektih v javni rabi
	uporabniki	število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja
Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	t ekvivalenta CO ₂	ocenjeno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v ekvivalentu CO ₂
Socialna infrastruktura		
Otroško varstvo in izobraževanje	osebe	zmogljivost storitev podprte infrastrukture za otroško varstvo in izobraževanje
Zdravstvo	osebe	zmogljivost podprtih zdravstvenih služb
Nastanitev	gospodinjstva	število gospodinjstev z izboljšanimi bivalnimi razmerami
Kulturna dediščina	obiskovalci	število obiskovalcev podprtih spomeniških območij
Razvoj mest		
	osebe	število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za razvoj mest
	m ²	nov odprt prostor na mestnih območjih

	m ²	nove javne ali poslovne zgradbe na mestnih območjih
	m ²	nove stanovanjske površine na mestnih območjih